

**สรุปผลการประชุมคณะทำงานเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ
ของอาเซียน (Working Committee on Financial Services Liberalization under the ASEAN
Framework Agreement on Services: WC-FSL) ครั้งที่ ๓๗
เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย**

๑. ความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน (ASEAN Banking Integration Framework: ABIF)

ผู้แทนจากคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อการรวมตัวภาคการธนาคารของอาเซียน (Task Force on ASEAN Banking Integration Framework: TF-ABIF) ได้ร่วมหารือกับที่ประชุม WC-FSL ในประเด็นเกี่ยวกับแนวคิดในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการเปิดเสรีภาคการธนาคารของอาเซียนผ่านรูปแบบ ASEAN 2 + X (การเริ่มเจรจาระหว่าง ๒ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมและตกลงกันได้ก่อน แล้วจึงขยายจำนวนภาคีในภายหลังตามความพร้อมของแต่ละประเทศ)โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนได้ให้ความเห็นในประเด็นทางกฎหมายและการตีความว่ารูปแบบดังกล่าวเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบท(Article) IV bis ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ซึ่งเปิดโอกาสให้กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อมและตกลงกันได้ก่อนสามารถเริ่มการเจรจาได้ และเปิดโอกาสให้ประเทศที่เหลือเข้าร่วมเป็นภาคีได้ในภายหลังตามความพร้อมของแต่ละประเทศ และระบุให้การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติอย่างชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favored Nation: MFN) เป็นไปโดยความสมัครใจ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนมองว่าประเด็นการใช้รูปแบบ ASEAN 2 + X ภายใต้กรอบ ABIF เป็นเรื่องของนโยบายมากกว่าประเด็นทางกฎหมาย ดังนั้น ความสำคัญจึงอยู่ที่การยอมรับและปฏิบัติตามของประเทศสมาชิกเมื่อกรอบดังกล่าวได้รับการรับรองและให้สัตยาบันแล้ว

ในส่วนของแนวคิดในการดำเนินการเพื่อให้ที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนรับรองกรอบ ABIF อย่างเป็นทางการผ่านรูปแบบเอกสารบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) นั้น ผู้แทนไทยได้เสนอให้เปลี่ยนรูปแบบเอกสารที่จะนำเสนอจาก MOU เป็นเอกสารแนวทางการดำเนินการ (Guideline) เพื่อลดความยุ่งยากในขั้นตอนการดำเนินการตามกระบวนการภายในของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ ผู้แทนอินโดนีเซียได้แสดงความกังวลในประเด็นที่ Guideline ดังกล่าวอาจต้องถูกเผยแพร่ต่อสาธารณะและอาจถูกประเทศนอกภาคี ABIF ตั้งคำถามในเรื่อง MFN ได้

นอกจากนี้ ผู้แทน TF-ABIF ได้นำเสนอร่างแนวทางการเจรจาและการดำเนินการเพื่อบังคับใช้กรอบ ABIF รวมทั้งบทบาทของ WC-FSL โดยเสนอให้มีการจัดการประชุม ABIF ในช่วงเวลาที่สอดคล้องกับการประชุม WC-FSL และ TF-ABIF จะต้องรายงานความคืบหน้าของการเจรจารวมถึงการดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ที่ประชุม WC-FSL รับทราบอย่างสม่ำเสมอ สำหรับขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้การรับรองผลการเจรจาภายใต้กรอบ ABIF นั้น เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนการเจรจาและการดำเนินการตามกระบวนการภายใน ประเทศภาคีของการเจรจาภายใต้กรอบ ABIF จะต้องยื่นเอกสารต่างๆ ต่อสำนักเลขาธิการอาเซียนผ่าน WC-FSL เพื่อเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อให้การรับรองต่อไป

๒. ความคืบหน้าการดำเนินการในกรอบการรวมกลุ่มสาขาประกันภัย (Insurance Integration) และการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ในสาขาประกันภัย

ที่ประชุมฯ มีมติรับร่างหลักการและแนวทางการดำเนินการเพื่อการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยฉบับปรับปรุงที่เสนอโดยมาเลเซียและเห็นชอบให้ประธาน WC-FSL เขียนจดหมายถึงประธานคณะทำงานกรอบการประชุมหน่วยงานกำกับดูแลการประกันภัย(ASEAN Insurance Regulators' Meeting: AIRM) คนปัจจุบัน (นายประเวช งามอาจสิทธิกุล เลขาธิการ คปภ.) เพื่อให้มั่นใจว่าความร่วมมือระหว่าง WC-FSL AIRM และสำนัก

เลขานุการอาเซียนในด้านการรวมกลุ่มสาขาประกันภัยจะเป็นไปตามเอกสารความเข้าใจ (Document of Understanding) ในเรื่องมาตรฐานจริยธรรมและการปฏิบัติงาน (Code of Conduct) อย่างต่อเนื่อง

สำหรับภารกิจด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ (Capacity Building) ให้กับสาขาประกันภัยในกลุ่มประเทศอาเซียนใหม่ (CLMV) นั้น ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาในประเด็นที่ WC-FSL ได้ขอให้คณะกรรมการด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียน (Steering Committee on Capacity Building: SCCB) ขยายขอบเขตการสนับสนุนด้าน Capacity Building ให้ครอบคลุมถึงบุคลากรในภาคการเงินสาขาอื่นๆ นอกเหนือจากบุคลากรของธนาคารกลาง (Non-Banking Sector) ซึ่งที่ประชุมฯ ส่วนใหญ่เห็นชอบแนวทางที่ให้ SCCB เชิญผู้แทนจาก Non-Banking Sector เข้าร่วมการประชุม SCCB ในวาระที่เห็นว่าเกี่ยวข้องเท่านั้นและเห็นชอบให้ สปป. ลาว เป็นผู้แทน Non-Banking Sector เข้าร่วมการประชุม SCCB

๓. การดำเนินการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน

WC-FSL อยู่ระหว่างการดำเนินการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยบริการด้านการเงิน (Annex on Financial Services) ภายใต้กรอบ AFAS ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันพิจารณาร่าง Template on Financial Services Disciplines ที่เสนอโดยสำนักเลขาธิการอาเซียน รวมถึงร่างทางเลือกที่เสนอโดยประเทศสมาชิก โดยแต่ละประเทศได้แสดงจุดยืนและความคิดเห็นต่อข้อบท (Article) และความผูกพันต่างๆ พร้อมทั้งร่วมแก้ไข ปรับปรุงถ้อยคำที่ใช้ในร่างฯ ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมฯ ยังไม่ได้ข้อสรุปใน Article ส่วนใหญ่ เว้นแต่ Article III (Cross-border Trade) ซึ่งที่ประชุมฯ มีมติให้ถอน Article นี้ออกและ Article V (Safeguard Measures) ซึ่งที่ประชุมฯ มีมติรับร่าง Article ที่ฝ่ายไทยเสนอ

๔. ความคืบหน้าและการดำเนินการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน รอบที่ ๖

ในการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๖ นี้ มีเพียงฟิลิปปินส์ที่แจ้งความจำนงค์ในการยื่นรายการข้อเรียกร้อง/ข้อเสนอ (Request/Offer List) เพิ่มเติมในสาขาย่อยการธนาคาร (Banking) และสาขาย่อยการจัดจ้างคนภายนอก (Outsourcing)

๕. ความคืบหน้าในการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership: AJCEP)

ที่ประชุม WC-FSL ได้ร่วมกันพิจารณาร่างภาคผนวกว่าด้วยการค้าบริการด้านการเงินภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP) ฉบับปรับปรุงที่เสนอโดยฝ่ายญี่ปุ่นในแต่ละ Article เพื่อหาท่าทีกลางของอาเซียน ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของการพิจารณาได้ว่า ฝ่ายอาเซียนมีท่าทีไม่รับ Article II (New Financial Services) Article IV (Expedition Application Procedures) Article VI (National Treatment) และ Article X (Working Group on Financial Services) และเสนอให้ใช้ข้อความที่มีเนื้อหาตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) ใน Article III (Transparency) และ Article IV (Transfer of Information and Processing of Information)

**๖. ผลการหารือระหว่างผู้แทนสถาบันวิจัยทางเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก
(Economic Research Institute for ASEAN and East Asia: ERIA) และที่ประชุม WC-FSL**

ผู้แทน ERIA ได้ชี้แจงต่อที่ประชุม WC-FSL ถึงระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) หลักการและวิธีการคำนวณระดับการเปิดเสรีในสาขาบริการด้านการเงินของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงแหล่งข้อมูลที่ ERIA ใช้ในการศึกษาเพื่อดำเนินการทบทวนกลางเทอม (Mid-term Review) ตามมติรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEM) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเสร็จสิ้นและได้มีการนำผลการศึกษาเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียนแล้ว อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมมีความเห็นว่าแหล่งข้อมูลที่ ERIA นำมาใช้ในการศึกษานั้นไม่มีความน่าเชื่อถือและไม่ทันสมัย รวมถึงความเข้าใจของ ERIA ถึงลักษณะของการเปิดเสรีสาขาบริการด้านการเงินยังไม่เพียงพอ จึงทำให้ผลการศึกษาคาดเคลื่อน ทั้งนี้ ที่ประชุมได้เน้นย้ำให้ ERIA ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมถึงการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับ WC-FSL ตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษา ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

๗. การประชุมครั้งต่อไป

พม่าเสนอเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม WC-FSL ครั้งที่ ๓๘ ระหว่างวันที่ ๙-๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะยืนยันวัน เวลาและสถานที่จัดประชุมให้ประเทศสมาชิกทราบอีกครั้ง